

Saksdokument

Porteføljestyret for data og infrastruktur

Til Porteføljestyret for data og infrastruktur
Dato 30.05.2024
Saksnummer 12/24
Sakstype O-sak

Saksansvarlig Kjell J. Sivertsen
Saksbehandler Kjell J. Sivertsen

Felles IAM gevinstrealisering

Forslag til vedtak

Porteføljestyret tar saken til orientering.

Bakgrunn

Denne saken er et svar på spørsmål som har kommet opp ifbm. tidligere behandlinger av Felles IAM i Porteføljestyret.

Felles IAM er et resultat av et vedtak i Digitaliseringsstyret i 2019, hvor følgende målsetning med Felles IAM ble brukt for å underbygge vedtaket.

Felles IAM ville bidra til:

- 1) Forbedret sluttbrukeropplevelse
- 2) Sikkerhet og Compliance
- 3) Rasjonalisering av forvaltningen

Vurdering av saken

Sikt har nå seks operative institusjoner som bruker Felles IAM. Pd. så håndtere Felles IAM ca. 122 000 brukere som har en eller flere hovedroller ved en eller flere av disse seks institusjonene. Disse hovedrollene er *Ansatt* (ca. 21 000 (ikke FTE)), *Student* (ca 92 000) og *Gjest* (ca 20 000).

Før/under etableringen av Felles IAM, gjøres en grundig gjennomgang av brukermassen som på startpunktet finnes registrert i kildesystemene som brukes:

- FS (for Studenter)
- DFØ SAP eller annet lønssystem (for Ansatte)
- GREG eller annen praksis for håndtering av Gjester (for f.eks. sensorer, gjesteforelesere, håndverkere, kursdeltakere...)
- Disse data kontrolleres også opp mot de data som finnes i AD/AAD.

Dataene i målsystemene matches også mot kildedataene.

Ved disse gjennomgangene oppdages det generelt mye feil i de eksisterende dataene:

- Duplikater
- Manglende konsistens
- Feil og mangler i recordene / datasettene
- "Spøkelsesdata" - data som ikke har rot i eksisterende kildedata
- Målsystemer som inneholder henvisning til gamle kontoer / ikke eksisterende kontoer
- ...

Etter disse gjennomgangene fremstår kilde- og måldataene i en betydelig bedre kondisjon. Gamle data som ikke er og skal være i bruk, blir slettet og ryddet. Feil i dataelemente blir korrigert.

➔ Bedre Sikkerhet og Compliance ved at både kilde- og måldataene er kontrollert, korrigerte og oppdaterte. (Sikt bistår med avvikslister, mens institusjonene har ansvaret for å rydde i dataene.)

Dette har vist seg å være et betydelig omfang av slike feil.
Prosedyrene for registrering av nye data blir gjennomgått og korrigert.

➔ Bedre Sikkerhet og Compliance ved at registrering av kildedata blir strammet opp.

Ved at kildedataene blir behandlet med tydelige prosedyrer i Felles IAM, oppnås bedre etterfølgelse av lover og regler.

Felles IAM sørger for automatisk tildeling og avslutning av tilganger ihht. studiets / - arbeidsforholdets tidsrammer.

Felles IAM sørger for bedre kontroll på tilganger etter "tjenstlig behov".

Felles IAM sørger for identifisering / fjerning av kontoer som ikke er (skal være) i bruk.

Felles IAM har realisert en felles passord policy basert på det som kommer fra NIST og NSM. Dette har hevet det generelle nivået.

➔ Bedre Sikkerhet og Compliance

Alle disse forholdene som bedre sikkerhet og compliance, er en direkte gevinst ved innføringen av Felles IAM.

➔ Gevinster som forbedrer sluttbrukeropplevelsen ved administrasjonen av ansatte, studenter og gjester:

- Raskere tildeling av tilganger ved at dette skjer ihht. automatiserte regler i Felles IAM.
- Enklere passordendringer
- Ensartet prosess for etablering av konto første gang.
- Alle brukere får mer presise tilganger fra dag én ved at regler for brukertypene er definert.
- Alle tilganger fjernes automatisk ved at dette er beskrevet i reglene for fratredelse.
- Ifbm utstedelse av adgangskort så kommer bilde og pinkode fra prosessen med aktivering av brukerkontoen. Dette forenkler og rasjonaliserer hele prosessen med adgangskort.

➔ Gevinster som følge av Rasjonalisering av forvaltning

- Felles IAM gir økt standardisering ved at brukere behandles ihht. oppsatte regler
- Automatisering av hele eller deler av prosessene for å tildele systemtilganger
- Redusere dobbeltarbeide ved at Felles IAM driftes av Sikt, Felles IAM gir enklere passord adm., Tilgangsstyringen er samlet på et sted og alle skjønner viktigheten av at data er korrekte og at det samarbeides på tvers
- Sparte lisenskostnader ved at det ikke deles ut lisenser for bredt og ved at duplikate kontoer unngås. Dette krever at reglene for lisenser er presise.
- Bedre muligheter for mobilitet mellom institusjoner ved at man har et unikt brukernavn som er felles. (Dette kunne vært forbedret ved en lov-/forskriftsendring, men det er ikke på plass i dag. Felles IAMs arkitektur er forberedt når/dersom dette kommer.)
- Felles IAM har muligheten for å gi brukerne mulighet til å be om systemtilganger. Disse kan tildeles automatisk eller etter godkjenning av leder.

Kvantitativt har vi identifisert følgende gevinster:

- *Rasjonalisering*: «En reduksjon i henvendelser til Helpdesk knyttet til tilgangsspørsmål på 15-40%»
- *Sikkerhet/Compliance*: «Henvendelser fra personer som klager på at de har mistet tilganger de ikke har tjenestemessig hjemmel til å ha. Enhver slik henvendelse er en bekreftelse på at den nye tilgangsstyringen fungerer.»
- *Sikkerhet/Compliance*: «Fjernet et betydelig antall "spøkelseskontoer"»
- *Sikkerhet/Compliance*: «Et betydelig antall tilganger er inndratt/fjernet»
- *Rasjonalisering*: «Vi har spart et betydelig beløp i lisenskostnader ved innføringen av Felles IAM»
- *Sluttbrukeropplevelse*: «Tilgangstyring er ikke et IT-problem, men det er en oppgave for institusjonen på tvers av Økonomi/Lønn/HR, Studie.adm og IT. Felles IAM har bidratt til en bedre dialog på tvers internt.»
- *Sluttbrukeropplevelse*: «Institusjonene snakker sammen om Tilgangsproblemstillinger i Sikts erfaringskanal.»
- *Sluttbrukeropplevelse / Rasjonalisering*: «Sømløs feed av adgangskortløsningen med bilde og pinkode»